

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α΄

A1. Σύμφωνα με το **Κείμενο 2**, οι συγκρούσεις μεταξύ γονέων και εφήβων οφείλονται σε πολλούς παράγοντες, όπως η πίεση της καθημερινότητας, το άγχος και η ανάγκη των εφήβων για ανεξαρτησία. Επιπλέον, αιτίες έντασης αποτελούν οι σχολικές επιδόσεις, η υπερβολική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η διαχείριση των χρημάτων και, κυρίως, η έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας, που οδηγεί τους εφήβους σε αίσθημα παραμέλησης.

[60 λέξεις]

ΘΕΜΑ Β΄

B1. Σωστό – Λάθος:

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

B2.α. Στην **πρώτη** παράγραφο του **Κειμένου 2** αξιοποιείται ως μέθοδος οργάνωσης: **γ)** το **αίτιο–αποτέλεσμα**. Αρχικά, το κείμενο αναφέρει ότι **«υπάρχουν πολλές περιπτώσεις στις οποίες οι ενήλικοι του σπιτιού έρχονται σε αντιπαράθεση με τους εφήβους, με αποτέλεσμα να προκύπτουν καβγάδες ακόμα και χωρίς σοβαρό λόγο»**, παρουσιάζοντας έτσι την αντιπαράθεση μέσα στην οικογένεια ως αίτιο και τους καβγάδες ως αποτέλεσμα της. Στη συνέχεια, παρατίθενται, πιο συγκεκριμένα, οι αιτίες που οδηγούν σε αυτές τις εντάσεις, όπως, **«η πίεση της ημέρας», «το άγχος», «η καθημερινή συνύπαρξη στο ίδιο σπίτι», «η τάση των εφήβων για ολοένα και μεγαλύτερη ανεξαρτησία»** και **«η διαφορετική ιδεολογία ή και το ηλικιακό χάσμα»**. Το αποτέλεσμα αυτών των αιτίων αποτυπώνεται στη φράση: **«μπορούν να πυροδοτήσουν εντάσεις, διαταράσσοντας τη γαλήνη της οικογένειας»**. Με αυτόν τον τρόπο, το κείμενο δείχνει καθαρά τη σύνδεση ανάμεσα στους παράγοντες που προκαλούν τις συγκρούσεις και στις συνέπειές τους.

Ο συγκεκριμένος τρόπος οργάνωσης εξυπηρετεί πρόθεση του πομπού να ενημερώσει και να πείσει το αναγνωστικό κοινό, καθώς το βοηθά να κατανοήσει ότι οι οικογενειακές εντάσεις δεν προκύπτουν τυχαία, αλλά αποτελούν αποτέλεσμα συγκεκριμένων και αλληλένδετων παραγόντων της καθημερινής ζωής.

B2.β. Το ραβδόγραμμα παρουσιάζει τις απόψεις των εφήβων σχετικά με τη σχέση τους με τους γονείς τους, αποτυπώνοντας ποσοστά που συνδέονται με την εμπιστοσύνη, την κατανόηση και τις συγκρούσεις. Συγκεκριμένα, η πλειονότητα των εφήβων (**87,1%**) δηλώνει ότι νιώθει πως οι γονείς τους τους εμπιστεύονται, ενώ αρκετά υψηλό είναι και το ποσοστό εκείνων που εμπιστεύονται περισσότερο τους γονείς τους από άλλους (**67,4%**). Ωστόσο, σημαντικά ποσοστά δείχνουν την ύπαρξη εντάσεων, καθώς το **64,1%** δηλώνει ότι δεν υποχωρεί πάντα στις συγκρούσεις και το **68,2%** θεωρεί ότι οι γονείς δεν τους καταλαβαίνουν, στοιχείο που αναδεικνύει την ύπαρξη επικοινωνιακού χάσματος.

Τα δεδομένα αυτά συνδέονται με τις βασικότερες αιτίες σύγκρουσης που παρουσιάζονται στο **Κείμενο 2**, όπως οι σχολικές επιδόσεις, η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τα οικονομικά ζητήματα και, κυρίως, η έλλειψη επικοινωνίας. Έτσι, το διάγραμμα συνομιλεί με το κείμενο λειτουργώντας συμπληρωματικά και επιβεβαιωτικά, καθώς αποτυπώνει οπτικά όσα αναλύονται λεκτικά, ενισχύοντας την κατανόηση, την αμεσότητα και την πειστικότητα του επιχειρήματος του συντάκτη.

B3. Η βασική θέση του συντάκτη στην **πρώτη** παράγραφο του **Κειμένου 1** είναι ότι η εφηβεία δεν αποτελεί μόνο μια βιολογική φάση ανάπτυξης, αλλά και μια κοινωνικά και πολιτισμικά κατασκευασμένη περίοδο της ζωής, η

οποία μεταβάλλεται ανάλογα με την εποχή και την κοινωνία. Τη θέση αυτή ο συντάκτης τη στηρίζει με συγκεκριμένα τεκμήρια. Αρχικά, αναφέρεται στην αρχαία Αθήνα, όπου «**οι έφηβοι (18–20 ετών) περνούσαν διετή εκπαίδευση για να γίνουν πολίτες**», γεγονός που δείχνει ότι η εφηβεία συνδεόταν τότε με συγκεκριμένους κοινωνικούς και πολιτικούς ρόλους. Επιπλέον, γίνεται αναφορά σε επιστημονικούς όρους όπως «**youngers**» και «**backfisch**», οι οποίοι αποδεικνύουν ότι κάθε εποχή και κοινωνία διαμορφώνει διαφορετικά την έννοια της νεότητας και τους ρόλους που της αντιστοιχούν.

Ο συντάκτης καταφέρνει να πείσει τον αναγνώστη, καθώς αξιοποιεί σαφή ιστορικά παραδείγματα και επιστημονική τεκμηρίωση, στοιχεία κατάλληλα για άρθρο επιστημονικού-ερμηνευτικού χαρακτήρα. Με τα τεκμήρια που χρησιμοποιεί, δείχνει πως δεν μένει σε γενικές διαπιστώσεις, αλλά στηρίζεται σε απτά δεδομένα. Έτσι, η θέση του παρουσιάζεται ως τεκμηριωμένη και λογικά συνεπής, γεγονός που αυξάνει την πειστικότητά της απέναντι στον αναγνώστη.

ΘΕΜΑ Γ΄

Γ1. Στο **Κείμενο 3** η ποιητική φωνή παρουσιάζει την εφηβεία ως μια τραγική και ιδιαίτερα ευάλωτη περίοδο της ζωής, που χαρακτηρίζεται από έντονη αγωνία, αδιέξοδα και εσωτερική σύγκρουση. Η νεότητα δεν προβάλλεται ως ανέμελη, αλλά ως μία κατάσταση γεμάτη αβεβαιότητα και ματαιώσεις, όπου οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι με μια σκληρή και απογοητευτική πραγματικότητα. Αυτό αποδίδεται, αρχικά, με την επανάληψη ενός ρητορικού ερωτήματος («**Τι θα κάνουν οι νεώτατοι;**»), που, λόγω της αδυναμίας απάντησής του από το ποιητικό υποκείμενο, ενισχύει το αίσθημα αγωνίας, αδιεξόδου και προβληματισμού του για το μέλλον των νέων. Παράλληλα, αξιοποιούνται έντονες μεταφορές, όπως «**ραγισμένο κρύσταλλο της ψυχής**», «**αφανισμένο λουλούδι**» και «**άγουρο χαλασμένο καρπό**», που σκιαγραφούν με δραματικό τρόπο την ψυχική ευθραυστότητα και την πρόωρη «φθορά» της εφηβείας. Επιπλέον, οι σκοτεινές εικόνες της φύσης («**συννεφιασμένη μέρα**», «**αδιέξοδον ουρανό**», «**καταιγίδες φανερές κι ύπουλες**») δημιουργούν ένα ασφυκτικό σκηνικό, το οποίο αντανακλά τη δυσκολία και την απειλή που βιώνουν οι νέοι.

Κατά τη γνώμη μου, η γνώση της σκληρής πραγματικότητας μπορεί πράγματι να στερήσει την ελπίδα από τους νέους, όταν παρουσιάζεται χωρίς μέτρο, στήριξη και προοπτική διεξόδου, οδηγώντας σε απογοήτευση και αίσθημα ματαιότητας. Ωστόσο, όταν συνοδεύεται από καθοδήγηση, ενσυναίσθηση και πίστη στις δυνατότητες του ανθρώπου, μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο ωρίμασης και ενδυνάμωσης.

[200 λέξεις]

ΘΕΜΑ Δ΄

Δ1.

**Αξιότιμοι εκπαιδευτικοί,
αγαπητοί γονείς,
αγαπητές συμμαθήτριες και αγαπητοί συμμαθητές,**

στο πλαίσιο της σημερινής ημερίδας που διοργανώνεται στο σχολείο μας με θέμα τις σχέσεις γονέων και εφήβων στη σύγχρονη εποχή, έχω την τιμή να σας απευθύνω τον λόγο ως εκπρόσωπος της νέας γενιάς. Σε μια περίοδο έντονων κοινωνικών αλλαγών και γρήγορων ρυθμών ζωής, το ζήτημα της επικοινωνίας ανάμεσα στις δύο γενιές αποκτά ιδιαίτερη σημασία και απαιτεί ειλικρινή διάλογο και αμοιβαία κατανόηση. Στη σύντομη ομιλία μου θα επιχειρήσω να αναδείξω πώς τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα επηρεάζουν τις σχέσεις γονέων και εφήβων, αλλά και να προτείνω τρόπους με τους οποίους μπορεί να καλλιεργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης, σεβασμού και ουσιαστικής επικοινωνίας μέσα στην οικογένεια.

Πιστεύω, θα συμφωνήσετε κι εσείς πως η τεχνολογία, αν και προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες επικοινωνίας, συχνά λειτουργεί αποξενωτικά. Οι έφηβοι περνούν μεγάλο μέρος της καθημερινότητάς τους στον ψηφιακό κόσμο, ενώ οι γονείς, πιεσμένοι από επαγγελματικές και οικονομικές υποχρεώσεις, αδυνατούν να αφιερώσουν ποιοτικό χρόνο στον διάλογο. Παράλληλα, τα κοινωνικά πρότυπα που προβάλλονται μέσα από τα

μέσα κοινωνικής δικτύωσης δημιουργούν υπερβολικές απαιτήσεις, ανασφάλεια και ανάγκη επιβεβαίωσης, εντείνοντας το χάσμα κατανόησης. Έτσι, η επικοινωνία περιορίζεται σε επιφανειακές ανταλλαγές και συχνά αντικαθίσταται από καχυποψία ή σιωπή. Πως, όμως, θα επιτευχθεί η ουσιαστική επικοινωνία που θα γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των εφήβων και των γονέων τους;

Για να καλλιεργηθεί μια ουσιαστική σχέση εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού ανάμεσα σε γονείς και εφήβους, απαιτείται πρωτίστως ποιοτική επικοινωνία. Ο ειλικρινής διάλογος, χωρίς προκαταλήψεις και επικριτική διάθεση, επιτρέπει στους εφήβους να εκφράζονται ελεύθερα και στους γονείς να κατανοούν βαθύτερα τις ανάγκες και τις ψυχικές τους διακυμάνσεις. Καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η ενεργητική ακρόαση εκ μέρους των γονέων, καθώς ενισχύει το αίσθημα αποδοχής και ασφάλειας. Παράλληλα, η θέσπιση ορίων με σταθερότητα και ευελιξία αποτρέπει τον αυταρχισμό και λειτουργεί προστατευτικά. Από την άλλη, και οι έφηβοι, με τη σειρά τους, οφείλουν να δείχνουν υπευθυνότητα και σεβασμό, αποδεχόμενοι τη διαφορετική οπτική των γονέων, ώστε να διαμορφώνεται ένα κλίμα συνεργασίας και ισορροπίας.

Κλείνοντας, αξίζει να θυμόμαστε ότι η σχέση γονέων και εφήβων δεν είναι μια διαρκής σύγκρουση, αλλά μια κοινή πορεία μάθησης και εξέλιξης. Όταν ο διάλογος αντικαθιστά τη σιωπή και η κατανόηση υπερισχύει της καχυποψίας, η οικογένεια μπορεί να μετατραπεί σε χώρο ασφάλειας και στήριξης. Αν γονείς και νέοι τολμήσουμε να ακούμε ο ένας τον άλλον με ειλικρίνεια και σεβασμό, τότε το χάσμα των γενεών δεν θα μας χωρίζει, αλλά θα μας ενώνει.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.